Instanţa de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. Alina Balan)
Dosarul nr. 3r-512/23 (2-23066266-02-3r-02112023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

7 decembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului administrativ al RM, fără ședință de judecată și fără citarea participanților la proces, recursul declarat de Gunn Oleg împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023, adoptată la acțiunea de contencios administrativ înaintată de Gunn Oleg împotriva Consiliului raional Șoldănești și Direcția Asistență Socială și Protecție Familiei și Copilului Șoldănești, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 10 mai 2023, reclamantul Gunn Oleg, a sesizat Judecătoria Orhei cu acțiunea în contencios administrativ îndreptată către Consiliul raional Șoldănești și Direcția Asistență Socială și Protecție Familiei și Copilului Șoldănești, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral.

Reclamantul, Gunn Oleg, în motivarea acțiunii invocă că, în fapt, la data de 24.02.2023, s-a adresat cu cerere la Direcția Asistență Socială și Protecție Familiei și Copilului Șoldănești prin care a solicitat să fie informat despre faptul de ce a scăzut venitul garantat de stat, în comparație cu alte luni.

La data de 11.04.2023, a primit răspuns de la Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie Familiei şi Copilului Şoldăneşti, în temeiul Legii privind accesul la informaţie, nr. 157 din 16.03.2023, la cererea nr. 58 din 24.02.2023. În răspuns, Gunn Oleg a fost informat cu privire la mărimea ajutorului social pe care îl primeşte, şi motivele de ce a scăzut ajutorul său social. Astfel ultimul a fost informat despre faptul că Legea 133 din 13.06.2008, art. 7 prevede la alin. (2) Cuantumul venitului lunar minim pentru fiecare membru al familiei se stabileşte după cum urmează: a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant;- 1363 lei; d) plus 30% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare adult încadrat într-un grad de dizabilitate; - 408.90 lei; f) plus 10% din venitul lunar minim garantat dacă persoana încadrată într-un grad de dizabilitate este unicul adult din familie. -136.30 lei. Total 1908.20 lei. Referitor la schimbarea mărimii ajutorului social Gunn Oleg a fost informat despre faptul că are statut de Șomer. Iar la calcul nu i s-a inclus plus 10% din

venit lunar prevăzut la lit. f) din art. 7. Astfel s-a prezentat următorul calcul: a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant;- 1363 lei, d) plus 30% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare adult încadrat într-un grad de dizabilitate; - 408.90 lei. Total 1771.90 lei. S-a motivat că din cauza că Gunn Oleg deţine statut diferit adică de la inapt de muncă la șomer, diferă cuantumul minim garantat de stat pentru cererile de ajutor social din 14.09.2022 şi 26.12.2022.

Susține reclamantul că această informație însă este greșită, care l-a dus în eroare, fapt ce a generat un şir de cheltuieli pentru dînsul, fiind nevoit să plece la Chişinău să depună cerere pentru a primi avocat de la Oficiul Teritorial Chişinău al CNAJGS, fapt din care a cheltuit 81,75 lei în o direcţie şi 81,75 lei în altă direcţie, Chişinău-Şoldăneşti la data de 14.04.2023. Ulterior pentru a se întâlni cu avocatul la Orhei a cheltuit 45,75 lei într-o direcţie şi 45,75 în altă direcţie, Orhei-Şoldăneşti, în total prejudiciul material fiind de 225 lei.

Mai susține reclamantul că, pentru informația incorectă a avut de suferit moral, prin stresul primit că i se încalcă drepturile de către autoritatea publică locală, la fel pentru incomoditățile create şi timpul pierdut pentru a angaja avocat. Astfel consideră echitabilă o compensaţie de 1500 lei. Susține că, informaţia oferită este incorectă şi nu corespunde cu realitatea. Legea 133 din 13.06.2008, a suferit modificări în luna octombrie 2022 astfel art. 7 are următoarea redacţie: (1)Venitul lunar minim garantat al familiei reprezintă suma cuantumurilor veniturilor lunare minime garantate stabilite pentru fiecare membru adult şi copil din familie, calculată conform scării de echivalenţă, în baza structurii familiei. (2) Cuantumul venitului lunar minim garantat pentru un adult şi pentru un copil se stabileşte anual de către Guvern. (3) La stabilirea venitului lunar minim garantat pentru un adult se utilizează următoarea scară de echivalenţă: a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant; c) plus 20%, 30% sau 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare adult încadrat respectiv în gradul de dizabilitate medie, accentuată sau severă; d) plus 10% din venitul lunar minim garantat dacă persoana încadrată într-un grad de dizabilitate este unicul adult din familie. Respectiv, Gunn Oleg se încadrează în literele a) c) şi d) şi nu are nici o importanţă statutul său ocupaţional. Dacă Direcţia oferea o informaţie corectă care să nu-l ducă în eroare pe Gunn Oleg, ultimul nu avea să încerce să conteste răspunsul sau să caute avocat garantat de stat. Astfel din cauză că persoana responsabilă nu a ţinut cont de modificările din lege a oferit un răspuns cu informaţie greşită şi care nu corespunde realităţii lui Gunn Oleg.

În drept au fost invocate prevederile art. 166-168 Cod de Procedură Civilă, Codului Administrativ și a Legii 982 din 11.05.2000 cu privire la accesul la informaţie.

Solicită reclamantul Gunn Oleg, constatarea încălcării dreptului de acces la informaţie veridică a lui de către Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţia Famieliei şi Copilului Şoldăneşti; anularea răspunsului nr. 157 din 16.03.2023 cu obligarea de a emite un răspuns corect conform situaţiei lui Gunn Oleg privind ajutorul primit; încasarea de la Consiliul Raional Şoldăneşi în mod Solidar cu Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţia Famieliei şi Copilului Şoldăneşti, prejudicial suportat de Gunn Oleg, format din cheltuielile de transport în mărime de 225 lei, şi a încasa în mod solidar compensaţia pentru prejudiciului moral în mărime de 1500 lei. Examinarea cererii în lipsa părţii reclamante.

<u>Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului.</u>

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Gunn Oleg prin

intermediul avocatului Lazăr Vitalii împotriva pârâților Consiliul raional Șoldănești și Direcția Asistență Socială și Protecție Familiei și Copilului Șoldănești, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

<u>Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 20 octombrie 2023, Gunn Oleg a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, recurentul a indicat că, a înaintat prezenta acțiune în temeiul Legii privind accesul la informaţie, nr. 982-XIV din 11.05.2000. Astfel făcînd trimitere la prevederile art.11 alin. (1), pct. 1, art. 21 alin. (1), (3) lit.d), i), art. 22 alin. (2), art. 23 și art. 24 a menționat că argumentele instanței de fond referitoare la faptul că Gunn Oleg nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ sunt neîntemeiate.

Solicită admiterea recursului, anularea încheierii instanței de fond cu remiterea cauzei spre judecare în fond.

<u>Argumentele intimaților vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Partea intimată - Consiliul raional Șoldănești, prin referința depusă a solicitat respingerea cererii de recurs înaintate de Gunn Oleg cu menținerea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.</u>

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform

art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023 a fost comunicată recurentului la data de 12 octombrie 2023.

Cererea de recurs a fost depusă la data de 20 octombrie 2023.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Gunn Oleg a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la 10 mai 2023, reclamantul Gunn Oleg, a sesizat Judecătoria Orhei cu acțiunea în contencios administrative îndreptată către Consiliul raional Șoldănești și Direcția Asistență Socială și Protecție Familiei și Copilului Șoldănești, prin care a solicitat **constatarea încălcării dreptului de acces la informaţie** veridică a lui de către Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţia Famieliei şi Copilului Şoldăneşti; anularea răspunsului nr. 157 din 16.03.2023 cu obligarea de a emite un răspuns corect conform situaţiei lui Gunn Oleg privind ajutorul primit; încasarea de la Consiliul Raional Şoldăneşi în mod Solidar cu Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţia Famieliei şi Copilului Şoldăneşti, prejudicial suportat de Gunn Oleg, format din cheltuielile de transport în mărime de 225 lei, şi a încasa în mod solidar compensaţia pentru prejudiciului moral în mărime de 1500 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Gunn Oleg prin intermediul avocatului Lazăr Vitalii împotriva pârâților Consiliul raional Șoldănești și Direcția

Asistență Socială și Protecție Familiei și Copilului Șoldănești, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În susținerea poziției sale prima instanță a reținut că: la caz, lipsește probabilitatea încălcării dreptului subiectiv al reclamantului prin nefurnizarea informației, drept urmare prin acțiunea înaintată reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ.

Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de fond din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

Conform art. 53 alin.(1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Potrivit art. 2 alin. (1) Cod administrativ, anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Din cererea de chemare în judecată urmează că, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza Legii privind accesul la informaţie nr. 982-XIV din 11.05.2000.

Potrivit art. 10 alin. (3) al Legii privind accesul la informaţie nr. 982-XIV din 11.05.2000, orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege **este absolvită de obligaţia dea-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.**

Potrivit art. 21 al Legii privind accesul la informaţie nr. 982-XIV din 11.05.2000, (1) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atît pe cale extrajudiciară, cît şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

(3) Persoana care **se consideră lezată într-un drept sau interes legitim** poate ataca orice acţiune sau inacţiune a persoanei responsabile pentru primirea şi examinarea cererilor de acces la informaţii, dar în special cu privire la:

d) neprezentarea sau **prezentarea necorespunzătoare a informaţiilor solicitate**;

i) **cauzarea unor prejudicii materiale şi/sau morale prin acţiunile ilegale ale furnizorului de informaţii.**

Potrivit art. 23 al Legii privind accesul la informaţie nr. 982-XIV din 11.05.2000, (1) În cazul în care **persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate**, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, **ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă**.

În contextul normelor enunțate, Completul judiciar conchide că, la caz, reclamantul, în temeiul Legii privind accesul la informaţie nr. 982-XIV din 11.05.2000, este absolvit de obligaţia dea-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate, considerent din care, argumentul instanței de fond precum că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ este una neîntemeiată.

Cu referire la cerința privind repararea prejudiciului moral, instanța de fond a notat că: *„art.60 alin.(3) din Codul administrativ al RM, prevede că, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act*

administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă. Din normele legale precitate, instanța constată că, atunci cînd o persoană care își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual, pretinde, totodată, şi repararea prejudiciului cauzat prin actul administrativ ilegal, ea urmează să depună o cerere de reparare a prejudiciului către autoritatea publică, care emite o decizie în acest sens, care, conform art.10 alin.(2) Cod administrativ, este un act administrativ. Această procedură prevăzută de lege, nefiind respectată în cazul dat."

În acest context, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reiterează că, potrivit art. 23 alin. (1) al Legii privind accesul la informaţie, nr. 982-XIV din 11.05.2000, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii **direct în instanţa de contencios administrativ competentă.**

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 24 al Legii privind accesul la informaţie, nr. 982-XIV din 11.05.2000, în funcţie de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcţionarului public, responsabil pentru furnizarea informaţiilor oficiale, de a asigura accesul la informaţia solicitată, **instanţa de judecată decide** aplicarea unor sancţiuni în conformitate cu legislaţia**, repararea prejudiciului** cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informaţii sau prin alte acţiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informaţii, precum şi satisfacerea neîntîrziată a cererii solicitantului.

Din analiza materialelor cauzei, se reține certitudinea faptului că, obiectul prezentei acțiuni este reglementat de prevederile Legii privind accesul la informaţie, nr. 982-XIV din 11.05.2000. Astfel, la emiterea încheierii contestate, instanța de fond nu a ținut cont nici de prevederile art. 24 al Legii privind accesul la informaţie, nr. 982-XIV din 11.05.2000, care indică expres că, în funcţie de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcţionarului public, responsabil pentru furnizarea informaţiilor oficiale, de a asigura accesul la informaţia solicitată, **instanţa de judecată decide** aplicarea unor sancţiuni în conformitate cu legislaţia, **repararea prejudiciului** cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informaţii sau prin alte acţiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informaţii, precum şi satisfacerea neîntîrziată a cererii solicitantului.

În lumina celor expuse, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează anularea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează a admite recursul declarat de Gunn Oleg şi de a anula încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023, cu restituirea cauzei în Judecătoria Orhei, sediul Central, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D e c i d e:

Recursul declarat de Gunn Oleg, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05 octombrie 2023, **cu restituirea cauzei în Judecătoria Orhei, sediul Central, în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul	/semnat/	Mîra Ghenadie
Judecătorii	/semnat/	Dașchevici Grigore
	/semnat/	Bostan Angela